



## **Щодо законодавчих змін у справлянні військового збору податковими агентами (в тому числі роботодавцями)!**

Закон України від 10 жовтня 2024 року № 4015-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» (далі – Закон) набрав чинності з 1 грудня 2024 року, крім окремих його пунктів, для яких встановлено інший порядок набрання ними чинності (пункт 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону).

Законом внесені зміни та доповнення до низки законодавчих актів України, зокрема, до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) в частині підвищення ставки військового збору до 5 відс. від об'єкта оподаткування (крім окремих категорій платників цього збору, для яких ставка залишається на рівні 1,5 відсотка).

Інформаційно: чинним пунктом 16<sup>1</sup> підрозділу 10 «Інші перехідні положення» розділу XX «Перехідні положення» Кодексу встановлено, що тимчасово, до набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних Сил України, встановлюється військовий збір.

Платниками збору були особи, визначені пунктом 162.1 статті 162 Кодексу (підпункт 1.1 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Відповідно до підпункту 1.2 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу, об'єктом оподаткування збором визначались доходи, передбачені статтею 163 Кодексу.

Ставка військового збору до набрання чинності Законом становила 1,5 відс. бази оподаткування.

### ***Стосовно нарахування, утримання та сплати до бюджету військового збору податковими агентами***

Законом передбачене підвищення ставки військового збору з 1,5 до 5 відсотків від об'єкта оподаткування для платників цього збору, визначених пунктом 162.1 статті 162 розділу IV Кодексу:

фізичних осіб – резидентів, які отримують доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

фізичних осіб – нерезидентів, які отримують доходи з джерела їх походження в Україні;

податкових агентів.

Відповідно до підпункту 1 підпункту 1.2 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу об'єктом оподаткування військовим збором є, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) військового збору з доходів платників військового збору, зазначених у підпункті 1 підпункту 1.1 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу, здійснюються в порядку, встановленому розділом IV Кодексу, з урахуванням особливостей, визначених підрозділом 1 розділу XX Кодексу, за ставкою, визначеною підпунктом 1 підпункту 1.3 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу, – 5 відс. від об'єкта оподаткування (підпункт 1.4 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Згідно з підпунктом 1.5 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу відповідальними за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) військового збору до бюджету з доходів платників, зазначених у підпункті 1 підпункту 1.1 пункту 16<sup>1</sup> підрозділу 10 розділу XX Кодексу, є особи, визначені у статті 171 Кодексу, зокрема податкові агенти, в т.ч. роботодавці.

Відповідно до статті 164 розділу IV Кодексу базою оподаткування є загальний оподаткований дохід – будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду.

При цьому підпунктом 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 розділу IV Кодексу встановлені особливості віднесення доходів у вигляді заробітної плати до відповідних податкових періодів.

Так, якщо платник податку отримує доходи у вигляді заробітної плати за період її збереження згідно із законодавством, у тому числі за час відпустки або перебування платника податку на лікарняному, то з метою визначення граничної суми доходу, що дає право на отримання податкової соціальної пільги, та в інших випадках їх оподаткування, такі доходи (їх частина) відносяться до відповідних податкових періодів їх нарахування.

При цьому звертаємо увагу, що пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону встановлено, що доходи платників військового збору – осіб, визначених пунктом 162.1 статті 162 Кодексу, нараховані за наслідками податкових періодів до набрання чинності Законом, оподатковуються за ставкою військового збору, що діяла до набрання чинності цим Законом, незалежно від дати їх фактичної виплати (надання), крім випадків, прямо передбачених Кодексом.

Враховуючи викладене, до доходів (їх частини), які нараховані (виплачені, надані) податковими агентами платникам податку у вигляді заробітної плати, у тому числі за час відпустки, у вигляді виплат, пов'язаних з тимчасовою втратою працездатності (за час перебування платника податку на лікарняному), за податкові періоди до 1 грудня 2024 року застосовується ставка військового збору 1,5 відс. незалежно від дати їх фактичної виплати (надання).

До зазначених доходів, які будуть нараховані (виплачені, надані) за податкові періоди після 1 грудня 2024 року, застосовується ставка військового збору 5 відсотків.

Також слід наголосити, що відповідно до підпункту 169.4.3 пункту 169.4 статті 164 розділу IV Кодексу роботодавець та/або податковий агент має право здійснювати перерахунок сум нарахованих доходів, утриманого податку на доходи фізичних осіб/військового збору за будь-який період та у будь-яких випадках для визначення правильності оподаткування незалежно від того, чи має платник податку право на застосування податкової соціальної пільги.

Отже, до доходу у вигляді заробітної плати, нарахованого за листопад 2024 року, застосовується ставка військового збору 1,5 відс. незалежно від фактичної її виплати у грудні 2024 року.

До виплат (частини виплат), пов'язаних з тимчасовою втратою працездатності, у разі перебування платника податку на лікарняному в періоді до 1 грудня 2024 року, застосовується ставка військового збору 1,5 відс. незалежно від того, що нарахування (виплата, надання) будуть проведені у грудні 2024 року.

Зазначені виплати (частини виплат) у разі перебування платника податку на лікарняному у періоді після 1 грудня 2024 року оподатковуються за ставкою військового збору у розмірі 5 відсотків.

До доходу (частини доходу) у вигляді заробітної плати за час перебування платника податків у відпустці до 1 грудня 2024 року застосовується ставка військового збору 1,5 відс., а за час перебування платника податків у відпустці після 1 грудня 2024 року застосовується ставка військового збору 5 відс. незалежно від того, коли будуть проведені нарахування (виплата, надання) таких доходів.

При цьому якщо платнику податку були нараховані (виплачені, надані) такі доходи у листопаді 2024 року за період перебування у відпустці як у листопаді, так і в грудні, то роботодавець має провести перерахунок утриманих (перерахованих) сум військового збору в порядку, визначеному пунктом 169.4 статті 164 розділу IV Кодексу.

До усіх інших доходів, які включаються до складу загального місячного оподаткованого доходу платника податків, у тому числі у вигляді виплат за цивільно-правовими договорами, орендної плати, процентів за депозитами, дивідендів тощо, які

нараховані (виплачені, надані) податковими агентами платникам податку після 1 грудня 2024 року, застосовується ставка військового збору у розмірі 5 відсотків незалежно від того, що такі доходи нараховуються за виконання робіт (послуг), за користування майном платника податків тощо у податкових періодах до 1 грудня 2024 року, оскільки відповідно до Кодексу такі доходи є доходом звітного періоду, в якому вони безпосередньо були нараховані (надані, виплачені), а не періодів, за які вони були нараховані.

***Стосовно нарахування, утримання та сплати до бюджету військового збору для військовослужбовців***

Окремо слід наголосити, що для військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної спеціальної служби транспорту ставка військового збору залишається 1,5 відс. від об'єкта оподаткування, визначеного підпунктом 1 підпункту 1.2 пункту 16<sup>1</sup> підрозділі 10 розділу XX Кодексу.

Крім того, додатково зазначаємо, що залишено без змін положення Кодексу, відповідно до яких у період дії правового режиму воєнного стану не підлягають оподаткуванню військовим збором доходи у вигляді грошового забезпечення працівників правоохоронних органів, військовослужбовців та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та інших осіб на період їх безпосередньої участі в здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації.

**Завжди раді допомогти Вам.**